

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/86/2020
Identifikačné číslo spisu: 4318200273
Dátum vydania rozhodnutia: 29.09.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Sluk
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:4318200273.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne C. F., bývajúcej v H. D. S. č. XX, zastúpenou JUDr. Vladimírom Sidorom, advokátom so sídlom v Hlohovci, Železničná 4/A, proti žalovanej A. Y. Z., Z..F..P., so sídlom v N., A. č. XX, zastúpenou Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Kubániho č. 16, o vydanie bezdôvodného obohatenia, vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 9Csp/7/2018, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 7. marca 2019 sp. zn. 8Co/241/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej priznáva nárok na plnú náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenu súdu 19. januára 2018 domáhala vydania bezdôvodného obohatenia (vyčísleného sumou 862,63€) s príslušným ročným úrokom z omeškania 5% zo sumy 862,63 € od 26. októbra 2015 do zaplatenia a náhrady trov konania titulom plnenia nad dohodnutý platný zmluvný rámec (viď bližšie bod V. žaloby). Svoj nárok uplatnila v zmysle § 451 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Žalobu odôvodnila tým, že dňa 17. júna 20014 uzatvoril žalovaný so žalobkyňou zmluvu o spotrebiteľskom revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyňi peňažné prostriedky vo výške 1 500 eur. Žalobkyňa predmetnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere považovala za bezúročnú a bez poplatkov. Pokiaľ potom uhradila žalovanému 2 312,63 € (úver s úrokmi a poplatkami), došlo na strane žalovaného k vzniku bezdôvodného obohatenia na úkor žalobkyne vo výške žalovanej istiny 862,63 € (2 312,63 € -1 500 €).

2. Okresný súd Levice rozsudkom z 13. júna 2018 č.k. 9Csp/7/2018-111 žalobu zamietol a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Vychádzal z toho, že žalovanou uplatnená námietka premlčania bola vznesená dôvodne, keď žalobkyňa naposledy bezdôvodne plnila na účet žalovanej 21. októbra 2015, žaloba bola podaná 19. januára 2018 a dvojročná subjektívna premlčacia doba uplynula 21. októbra 2017.

3. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne zhora označeným rozsudkom potvrdil žalobu zamietajúci rozsudok Okresného súdu Levice z 13. júna 2018 č.k. 9Csp/7/2018-111 a v časti výroku o nároku na náhradu trov konania ho zrušil a v tejto zrušenej časti vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Vo vzťahu k potvrdzujúcej časti odvolací súd uviedol: „ Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa v danej právnej veci žalobou zo dňa 19.01.2018 domáhala, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 862,63 eur s prísl. z titulu bezdôvodného obohatenia. Žalobu odôvodnila tým, že dňa 17.06.20014 uzatvoril žalovaný so žalobkyňou zmluvu o spotrebiteľskom revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyni peňažné prostriedky vo výške 1 500 eur. Žalobkyňa predmetnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere považovala za bezúročnú a bez poplatkov s poukazom na porušenie, resp. absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere s poukazom na ustanovenie § 9 ods. 2 písm. j) v spojení s ustanovením § 11 ods. 1 písm. d), § 9 ods. 2 písm. k), f) v spojení s § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej spotrebiteľskej zmluvy, namietala absolútnu neplatnosť predmetnej zmluvy, resp. jej bezúročnosť a bezpoplatkovosť aj vzhľadom na nesprávne uvedenú výšku úrokovej sadzby v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa, namietala neprijateľnosť zmluvných podmienok s poukazom na ustanovenie § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zároveň žalobkyňa namietala absolútnu neplatnosť Dohody uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 17.06.20014 ako závislej zmluvy s poukazom na rozpor s dobrými mravmi. Žalobkyňa vzhľadom na vyššie uvedené poukázala na tú skutočnosť, že pokiaľ potom uhradila žalovanému sumu 2 312,63 eur a žalovaný jej poskytol úver vo výške 1 500 eur, došlo na strane žalovaného k vzniku bezdôvodného obohatenia na úkor žalobkyne vo výške žalovanej istiny. Žalovaný sa písomne vyjadril k podanej žalobe, navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť namietajúc, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňa všetky náležitosti podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je v súlade s ustanovením § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalovaný zároveň namietal premlčanie uplatneného právneho nároku z titulu bezdôvodného obohatenia z dôvodu uplynutia subjektívnej premlčacej doby s poukazom na ustanovenie § 107 ods. 1 Občianskeho, keď posledná úhrada žalobkyne bola pripísaná na účet žalovaného dňa 22.10.2015.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ako aj obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobkyňou uplatneného nároku a odvolací súd sa zároveň v celom rozsahu stotožňuje aj s právnymi závermi súdu prvej inštancie vo veci, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nevidel dôvody, pre ktoré by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť.

26. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že pokiaľ si žalobkyňa v konaní uplatnila právny nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia dôvodiac tým, že predmetnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere pre absenciu obligatórnych náležitostí podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej spotrebiteľskej zmluvy považuje za bezúročnú a bez poplatkov a vzhľadom na výšku poskytnutého úveru zo strany žalovaného žalobkyni a výšku úhrad žalobkyne titulom predmetného úveru žalovanému, vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie vo výške 862,63 eur podľa ustanovenia § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ktoré žalovaný získal plnením bez právneho dôvodu, keď žalovaný nemal právny nárok titulom predmetnej spotrebiteľskej zmluvy od žalobkyne na úhradu úrokov a poplatkov, preto je žalovaný povinný ho vydať žalobcovi, za stavu, že žalovaný dôvodne namietal v konaní premlčanie uplatneného právneho nároku, vznesením námietky premlčania žalovaným došlo k zániku nároku žalobkyne a súd musel žalobu žalobkyne, ktorou sa tohto premlčaného práva domáhala, zamietnuť. Odvolací súd na skonštatovanie

správnosti dôvodov napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie uvádza, že pri práve na vydanie bezdôvodného obohatenia Občiansky zákonník stanovuje kombinovanú premlčaciu dobu subjektívnu a objektívnu. Subjektívna premlčacia doba je dvojročná a objektívna premlčacia doba je trojročná, resp. desaťročná. Pokiaľ márne uplynula aspoň jedna z týchto premlčacích dôb a je vznesená námietka premlčania, nemožno právo na vydanie bezdôvodného obohatenia priznať. Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 67/2011 pri posudzovaní otázky začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby vychádza z ustálenej súdnej praxe, že pre jej začiatok je rozhodujúci okamih, kedy sa oprávnený v danom konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal, že pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je rozhodujúci subjektívny moment, kedy sa oprávnený dozvie také okolnosti, ktoré sú relevantné pre uplatnenie jeho práva na súde. Z obsahu spisu v danej právnej veci vyplýva, že žalobkyňa vykonala úhradu žalovanej istiny na účet žalovaného dňa 21.10.2015, ktorá bola pripísaná na účet žalovaného dňa 22.10.2015 (ktorá skutočnosť nebola medzi stranami sporná). Podľa názoru odvolacieho súdu týmto dňom začala žalobkyni plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba v zmysle § 107 ods. 1 OZ. Pokiaľ žalobkyňa od počiatku plnila bez právneho dôvodu s poukazom na ustanovenia § 9, § 11 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej spotrebiteľskej zmluvy, už v tomto okamihu boli žalobkyni známe všetky skutkové okolnosti potrebné na podanie žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia, teda komu plnila a v akej výške. V danej právnej veci potom žalobkyňa svoj nárok na zaplatenie žalovanej istiny uplatnila na súde po uplynutí tejto subjektívnej premlčacej doby. Keďže žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie právne relevantným spôsobom vzniesol námietku premlčania, odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že za daného preukázaného skutkového stavu nebolo možné žalobkyni premlčané právo priznať a v rámci zásady procesnej ekonomie sporu vec ďalej posudzovať.“ ... V podrobnostiach dovolací súd odkazuje na dôvody rozsudku odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie.

4. Proti potvrdzujúcej časti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolatelka“). Prípustnosť dovolania odôvodnila ustanovením § 420 písm. f/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) pretože súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. Namietala, že: a/ súdy v rozhodnutiach nedostatočne odôvodnili zásadnú hmotnoprávnu otázku o bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľskej zmluvy, resp. nepodrobili zmluvu o spotrebiteľskom úvere súdnej kontrole vo vzťahu k neprijateľným zmluvným podmienkam, lebo až kladný záver by bol predpokladom pre záver o vzniku bezdôvodného obohatenia. Odvolaciemu súdu vyčítala, že sa nezaoberal žalobkyňou uplatneným nárokom a potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, že nezistený nárok je premlčaný, b/ nedostatočne zistili skutkový stav veci pri posúdení začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby bezdôvodného obohatenia, b/ nesprávne právne posúdili vec pokiaľ vychádzali z toho, že žalobkyňa sa o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedela 21. októbra 2015, dňom zaplatenia posledného plnenia na peňažný účet žalovanej. Relevantnou je skutočnosť, kedy sa žalobkyňa dozvedela o relevantných skutkových okolnostiach pre podanie žaloby, teda o okolnostiach porušenia právnej úpravy a vzniku všetkých predpokladov bezdôvodného obohatenia (R 1/1979, NS ČR sp.zn. 33 Odo 306/2005, 25 Cdo 3306/2007 a iné). So zreteľom na uvedené navrhla v dovolaní napadnutej časti zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

5. Žalovaná k dovolaniu žalobkyne uviedla, že jeho obsah svedčí skôr o polemike s právnym posúdením veci odvolacím súdom a nie v namietaní takých procesných väd, ktoré by preukazovali nesprávny procesný postup porušujúcich právo na spravodlivý proces. Navrhla dovolanie odmietnuť (alternatívne ho zamietnuť) a priznať jej nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 CSP) a naň oprávnenou osobou (§ 424 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

7. Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

8. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 447 písm. c/ CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej voľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

12. Dovolateľka, vychádzajúc z obsahu jej dovolania, prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z § 420 písm. f/ CSP a k tomu dovolaciemu dôvodu uvádza, že odvolací súd (resp. súdy) riadne neodôvodnil svoje rozhodnutie, nedostatočne zistili skutkový stav veci a nesprávne právne posúdili vec.

12.1. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

12.2. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

12.3. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

12.4. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva (ex officio) dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

13. K tej časti dovolania, v ktorej dovolateľka prípadne namieta, že odôvodnenie napadnutého výroku

rozsudku odvolacieho súdu nemá zákonom stanovené náležitosti a naznačuje, že je nepreskúmateľné, zmätočné a náležite nereaguje na ňou predložené dôkazy a argumentáciu, dovolací súd uvádza, že podľa názoru dovolacieho súdu v danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre Súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

13.1. Treba mať na zreteli, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). V posudzovanom prípade bolo potrebné zohľadniť, že odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby v dôsledku premlčania žalobou uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí pritom jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Z odôvodnení rozhodnutí súdov oboch inštancií je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa strany domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštancie, ako ich posudzoval odvolací súd, aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu, s ktorým sa stotožnil. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté rozhodnutie náležite vysvetlil.

13.2. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľky, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil spôsobom zodpovedajúcim sa zákonu. Zreteľne poukázal na to, čoho sa žalobkyňa žalobou domáhala, teda na základe akých skutkových tvrdení podopretých konkrétnymi listinnými dôkazmi svoj nárok v žalobe uplatňuje. Akým spôsobom, kedy a s akou argumentáciou žalovaná vzniesla v spore námietku premlčania. Ako námietku premlčania posúdil, t.j. akú právnu normu aplikoval a v čom spočíval záver o jej opodstatnenosti (porovnaj body 8 až 29 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu v spojení s bodmi 17 až 21 odôvodnenia potvrdeného rozsudku súdu prvej inštancie). Najvyšší súd po preskúmaní veci nezistil, že by v danej veci išlo o extrémny prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces. Žalobkyňa preto nedôvodne argumentovala, že rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie je nedostatočne odôvodnený a nepresvedčivý; pričom za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobkyne.

13.3. Dovolateľka v podstate súdom vyčíta, že tieto pristúpili k riešeniu otázky premlčania bez toho, aby sa predtým z vecného hľadiska zaoberali vznikom bezdôvodného obohatenia. Dovolací súd na tomto mieste pripomína, že oprávnene vznesená námietka premlčania má za následok zánik nároku, t. j. zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno veriteľovi súdne priznať, čo vedie bez ďalšieho k zamietnutiu žaloby. Dôvodnosť námietky premlčania súd skúma vo vzťahu k nároku uplatnenému v žalobe. Posúdeniu, či (ne)došlo k premlčaniu nebráni to, že zodpovednosť za uplatnený nárok a jeho výška ešte (ne)bola preukázaná. Z uvedeného je zrejmé, že pokiaľ súdy v tejto veci postupovali tak, že jednoznačne vymedzili právnu normu, podľa ktorej otázku premlčania posudzovali a pritom dospeli k záveru o dôvodnosti vznesenej námietky premlčania a ďalej sa už nezaoberali splnením vecných podmienok žalobou uplatneného nároku (ohľadom jeho vzniku, výšky, obsahu, či zodpovednosti jeho subjektov), postupovali v súlade so zákonom, zásadou procesnej efektivity (ekonomie) i ustálenou súdnou praxou (porovnaj napr. stanovisko Najvyššieho súdu ČSSR z 26. apríla 1983 sp.zn. Sc 2/83, publikované pod č. 29 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, ročník 1983). Obdobne Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze z 30. marca 2021 sp.zn. II. ÚS 380/2018 v bode 38 skonštatoval, že pri vznesení námietky premlčania stranou sporu sa všeobecný súd, sledujúc naplnenie zásady hospodárnosti konania, primárne zaoberá vyhodnotením dôvodnosti vznesenej námietky zaujatosti bez toho, aby skúmal samotnú existenciu a rozsah nároku, pretože ak je námietka

premlčania dôvodná, je bez právneho významu skúmať, či nárok reálne vznikol a v akom rozsahu.

14. Pokiaľ dovolateľka vytýka odvolaciemu súdu nedostatky v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie, najvyšší súd pripomína, že (ani prípadne) nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (1 Cdo 41/2017, 2 Cdo 232/2017, 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 7 Cdo 11/2017, 8 Cdo 187/2017). Výnimkou sú iba rôzne závažné deficity v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), prípadne konajúcimi súdmi svojvoľné, neudržateľné alebo v zrejmom omyle prijaté skutkové závery, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. V preskúmvanej veci však dovolanie na takýchto argumentoch nespočívalo.

15. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania aj z právnych záverov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie [najmä čo do predpokladov začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby, teda kedy sa žalobkyňa dozvedela o relevantných okolnostiach porušenia právnej úpravy a vzniku všetkých predpokladov bezdôvodného obohatenia (R 1/1979)], dovolací súd uvádza, že už podľa predchádzajúcej úpravy občianskeho súdneho konania dospel najvyšší súd k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením veci (viď R 54/2012 a tiež 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Podľa právneho názoru najvyššieho súdu nie je po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia. Na tom, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá dovolateľkou tvrdenú vadu zmätočnosti, zotrval aj judikát R 24/2017 a tiež viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 94/2017, 4 Cdo 47/2017, 5 Cdo 145/2016, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 76/2018). Otázky (ne)správneho právneho posúdenia veci môžu byť po splnení zákonných predpokladov dôvodom pre uplatnenie dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 421 CSP.

16. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa neopodstatnene namieta, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom jej znemožnil uskutočňovať procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia preto nevyplýva. Dovolanie v danej veci tak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho dovolací súd odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

17. Žalovaná bola v dovolacom konaní úspešná a preto jej dovolací súd podľa ustanovenia § 453 ods. 1 CSP s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal voči žalobkyni plný nárok na náhradu trov dovolacieho konania. O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.